

Anonymizované znenie

Preklad

C-18/21 – 1

Vec C-18/21

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

12. január 2021

Vnútroštátny súd:

Oberster Gerichtshof

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

27. november 2020

Navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku „Revision“:

Uniq Versicherungen AG

Oporca v konaní o opravnom prostriedku „Revision“:

VU

[*omissis*]

Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) [*omissis*] v právnej veci navrhovateľky spoločnosti Uniqa Versicherungen AG, Viedeň [*omissis*] proti odporcovi VU, Kirchweidach, [*omissis*] Nemecko, [*omissis*] o 37 820,91 eura, o opravnom prostriedku „Revision“ podanom navrhovateľkou proti uzneseniu Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň, Rakúsko) ako odvolacieho súdu zo 16. septembra 2020 [*omissis*], ktorým bolo zrušené napadnuté uznesenie Bezirksgericht für Handelssachen Wien (Okresný súd pre obchodné veci Viedeň, Rakúsko) z 9. júna 2020 [*omissis*], na neverejnom zasadnutí vydal toto

u z n e s e n i e:

I. Súd podľa článku 267 ZFEÚ predkladá Súdnemu dvoru Európskej únie nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

Majú sa články 20 a 26 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze, vykladať v tom zmysle, že tieto ustanovenia bránia prerušeniu 30-dňovej lehoty na podanie odporu proti európskemu platobnému rozkazu stanovenej článkom 16 ods. 2 tohto nariadenia, prostredníctvom ustanovenia § 1 ods. 1 rakúskeho Bundesgesetz betreffend Begleitmaßnahmen zu COVID-19 in der Justiz (Spolkový zákon o sprievodných opatreniach ku COVID-19 v justícii), podľa ktorého sa v konaniach v občianskoprávných veciach do 30. apríla 2020 prerušujú a od 1. mája 2020 odznova začínajú plynúť všetky procesné lehoty, plynutie ktorých vyvolala právna skutočnosť, ktorá nastala po 21. marci 2020, alebo ktoré dovtedy ešte neuplynuli?

II. [*omissis*][Prerušenie konania]

O d ô v o d n e n i e:

1. **1. Skutkový stav a priebeh konania**
2. Dňa 6. marca 2020 Bezirksgericht für Handelssachen Wien (Okresný súd pre obchodné veci Viedeň) ako prvostupňový súd vydal európsky platobný rozkaz, ktorý bol 4. apríla 2020 doručený odporcovi usadenému v Spolkovej republike Nemecko. Ten proti nemu podal odpor písomným podaním podaným na pošte 18. mája 2020. Prvostupňový súd odpor zamietol ako oneskorene podaný a odôvodnil to tým, že odpor nebol podaný v lehote 30 dní stanovenej článkom 16 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (Ú. v. EÚ L 399, 30.12.2006, s. 1) (ďalej len „nariadenie 1896/2006“).
3. Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň) ako odvolací súd toto rozhodnutie zrušil. Lehota na podanie odporu podľa článku 16 ods. 2 nariadenia 1896/2006

bola podľa § 1 ods. 1 rakúskeho Bundesgesetz betreffend Begleitmaßnahmen zu COVID-19 in der Justiz (1. COVID-19-JuBG; BGBl. I 16/2020) (Spolkový zákon o sprievodných opatreniach ku COVID-19 v justícii; ďalej len „1. JuBG“) prerušená. Toto ustanovenie stanovuje prerušenie všetkých procesných lehôt v súdnych konaniach, ktoré začali plynúť 22. marca 2020 alebo neskôr, do 30. apríla 2020 a nové začatie plynutia procesných lehôt od 1. mája 2020.

- 4 Proti tomuto rozhodnutiu smeruje opravný prostriedok „Revision“ navrhovateľky, ktorým navrhuje potvrdenie rozhodnutia prvostupňového súdu.
- 5 Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie o opravnom prostriedku „Revision“ a Súdnemu dvoru Európskej únie predložil otázku o výklade nariadenia 1896/2006, ktorá je z hľadiska práva Únie podstatná pre rozhodnutie sporu.

6 **2. Právne predpisy:**

7 2.1. Právo Únie:

- 8 Článok 16 ods. 1 a ods. 2 nariadenia 1896/2006 znejú:

Odpor proti európskemu platobnému rozkazu

(1) Odporca môže na súd pôvodu podať odpor proti európskemu platobnému rozkazu prostredníctvom vzorového tlačiva F, ako je uvedené v prílohe VI, ktoré sa mu zašle spolu s európskym platobným rozkazom.

(2) Odpor sa musí zaslať do 30 dní od doručenia rozkazu odporcovi.

- 9 Článok 20 nariadenia 1896/2006 znie:

Preskúmanie vo výnimočných prípadoch

(1) Po uplynutí lehoty ustanovenej v článku 16 ods. 2 je odporca oprávnený podať návrh na preskúmanie európskeho platobného rozkazu na príslušnom súde členského štátu pôvodu, ak:

- a) i) bol platobný rozkaz doručený jedným zo spôsobov uvedených v článku 14;

a

ii) doručenie sa bez zavinenia na jeho strane neuskutočnilo v primeranom čase na prípravu jeho obhajoby,

alebo

b) odporcovi bolo zabránené namietať proti pohľadávke z dôvodu vyššej moci, alebo z dôvodu mimoriadnych okolností bez jeho vlastného zavinenia,

za predpokladu, že v oboch prípadoch koná bez zbytočného odkladu.

(2) Po uplynutí lehoty ustanovenej v článku 16 ods. 2 je odporca oprávnený požiadať aj o preskúmanie európskeho platobného rozkazu na príslušnom súde členského štátu pôvodu, kde bol európsky platobný rozkaz zjavne chybné vydaný, s prihliadnutím na požiadavky ustanovené v tomto nariadení alebo z dôvodu iných výnimočných okolností.

(3) Ak súd odmietne návrh odporcu s odôvodnením, že nie sú splnené podmienky na preskúmanie uvedené v odsekoch 1 a 2, európsky platobný rozkaz zostáva v platnosti.

Ak súd rozhodne, že preskúmanie je odôvodnené jedným z dôvodov ustanovených v odsekoch 1 a 2, európsky platobný rozkaz sa stane neplatným.

10 Článok 26 nariadenia 1896/2006 znie:

Vzťah s vnútroštátnym procesným právom

Všetky procesné otázky, ktoré nie sú osobitne upravené v tomto nariadení, sa riadia vnútroštátnym právom.

11 2.2. Vnútroštátne právo:

12 § 1 ods. 1 prvá a druhá veta 1. JuBG uverejneného 21. marca 2020 v znení 4. COVID-19-Gesetz (BGBl. I 24/2020) (4. zákon o COVID-19) platnom v čase doručenia európskeho platobného rozkazu odporcovi 4. apríla 2020, ako aj v čase odoslania odporu odporcom 18. mája 2020, znie:

Konanie v občianskoprávných veciach

Prerušenie lehôt

§ 1 (1) V súdnych konaniach sa do 30. apríla 2020 prerušujú všetky procesné lehoty, plynutie ktorých vyvolala právna skutočnosť, ktorá nastala po nadobudnutí účinnosti tohto spolkového zákona, ako aj procesné lehoty, ktoré do nadobudnutia účinnosti tohto spolkového zákona ešte neuplynuli. Tieto lehoty začínajú plynúť odznova.

13 **3. Odôvodnenie prejudiciálnej otázky:**

14 3.1. V rakúskej právnickej odbornej literatúre existujú protichodné názory na otázku, či sa prerušenie lehôt, ktoré je nariadené v ustanovení § 1 ods. 1 1. JuBG pre všetky procesné lehoty v občianskoprávných konaniach, má uplatňovať aj na 30-dňovú lehotu na podanie odporu proti európskemu platobnému rozkazu stanovenú v článku 16 ods. 2 nariadenia 1896/2006, alebo či ustanovenie článku 20 nariadenia 1896/2006 vylučuje uplatniteľnosť vnútroštátneho ustanovenia § 1 ods. 1 1. JuBG na túto lehotu.

- 15 3.2. Na jednej strane je zastávaný názor, že článok 20 nariadenia 1896/2006 (abstraktne) zohľadňuje aj také situácie ako je kríza s COVID-19 a preto ustanovil možnosť preskúmania európskeho platobného rozkazu a jeho prípadné zrušenie. Použitie vnútroštátneho práva by tak vzhľadom na právnu úpravu článku 20 nariadenia 1896/2006 vytvorenú práve aj pre prípady vyššej moci – za ktorý možno považovať aj krízu s COVID-19 – bolo neprípustné [omissis].
- 16 3.3. V rámci opačnej mienky sa dospelo k záveru, že § 1 ods. 1 1. JuBG nie je „vytesnený“ normami týkajúcimi sa konania o preskúmaní podľa článku 20 nariadenia 1896/2006. Nariadenie 1896/2006 vo svojom článku 16 ods. 2 upravuje len dĺžku lehoty na podanie odporu. Otázka prípadného prerušenia tejto lehoty zostala na úrovni európskeho práva neupravená, takže na ňu – podľa článku 26 nariadenia 1896/2006 – treba uplatniť vnútroštátne právo. Pri tvorbe nariadenia 1896/2006 sa s pandémiou COVID-19 nepočítalo. Účelom ustanovenia článku 20 ods. 1 písm. b) nariadenia 1896/2006 je iba „férovosť v jednotlivých prípadoch“ a toto ustanovenie neobsahuje žiadnu všeobecnú úpravu výnimočnej situácie (ako je súčasná kríza COVID-19). Všeobecné prerušenie plynutia v zásade všetkých procesných lehôt podľa § 1 ods. 1 1. JuBG tak nie je „vytesnené“ týmto ustanovením a má sa preto uplatniť aj v oblasti nariadenia 1896/2006 [omissis].
- 17 3.4. Podľa dôvodovej správy k § 1 ods. 1 1. JuBG [omissis] majú obmedzenia verejného života spôsobené COVID-19 dopad aj na [rakúske] súdne konania. Z dôvodu výpadkov jednak na strane súdneho personálu a jednak na strane poradenských profesií a účastníkov konania spôsobených chorobou alebo „opatreniami“ nie je vykonanie úkonov v rámci zákonom stanovených lehôt vždy možné alebo vhodné, ak sa teda treba čo možno najviac vyhýbať osobným kontaktom medzi ľuďmi. Preto majú byť v občianskoprávných veciach na nejaký čas prerušené všetky procesnoprávne lehoty (tak zákonné, ako aj sudcovské lehoty), s výnimkou tých, ktoré sa začínajú alebo plynú v konaniach o zachovaní opatrenia obmedzujúceho osobnú slobodu. Toto všeobecné opatrenie má urýchlene navodiť právnu istotu pre všetkých účastníkov súdneho konania a pre ich zástupcov.
- 18 3.5. Podľa názoru vnútroštátneho súdu by mohlo byť otázne, či by všetky tie prípady, v ktorých z dôvodu krízy s COVID-19 a jej dopadov na európske konanie o platobnom rozkaze existuje nebezpečenstvo, že odporca bez vlastného zavinenia opomenie včas podať odpor, resp. lehotu, ktorú má na podanie podľa článku 16 ods. 2 nariadenia 1896/2006, zmešká, mali byť v tomto nariadení upravené taxatívne v tom zmysle, že je pre ne k dispozícii iba opravný prostriedok v podobe preskúmania európskeho platobného rozkazu podľa článku 20 ods. 1 písm. b) nariadenia 1896/2006, podanie ktorého eventuálne vedie k tomu, že európsky platobný rozkaz sa podľa článku 20 ods. 3 druhej vety nariadenia 1896/2006 stane neplatným. V prospech takého chápania by mohlo svedčiť to, že v prípade pandémie COVID-19 ide o prípad vyššej moci, resp. o mimoriadnu okolnosť v zmysle článku 20 ods. 1 písm. b) nariadenia 1896/2006 a že účel prerušenia konania upraveného v § 1 ods. 1 1. JuBG (vyhnutie sa nebezpečenstvu zmeškania lehoty z dôvodu krízy s COVID-19) je porovnateľný s účelom ustanovenia

článku 20 ods. 1 písm. b) nariadenia 1896/2006 (kde je to stanovené celkom všeobecne pre prípady vyššej moci, ako aj mimoriadne okolnosti, ktoré majú dopad na odporcu). Na základe toho by sa dalo vychádzať z toho, že lehota na podanie odporu stanovená v článku 16 ods. 2 nariadenia 1896/2006 nemá byť okrem článku 20 ods. 1 písm. b) nariadenia 1896/2006 podriadená žiadnej odchyľnej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá (ako § 1 ods. 1. JuBG) chce predchádzať nebezpečenstvu zmeškania tejto lehoty vyplývajúcej z pandémie COVID-19 (prostredníctvom všeobecného prerušenia všetkých procesnoprávných lehôt).

- 19 3.6. Na druhej strane by sa však mohlo zväžiť i to, že procesnoprávna otázka prerušenia – teda neskoršieho nového začiatku plynutia – lehoty na podanie odporu normovanej v článku 16 ods. 2 nariadenia 1896/2006 (formálne) nie je nijako upravená v tomto nariadení (najmä nie v § 20 tohto nariadenia), takže podľa článku 26 nariadenia 1896/2006 sa táto otázka riadi vnútroštátnym právom [omissis].
- 20 3.7. Keďže vyriešenie tejto otázky na základe znenia článkov 20 a 26 nariadenia 1896/2006 nie je jasné a jednoznačne možné, o vyjasnenie tejto právnej otázky musí byť požiadaný Súdny dvor Európskej únie.
- 21 [omissis][Prerušenie konania]
[omissis]